

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 012329 13 U
Sarajevo, 04.06.2014.godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Ljiljane Lalović kao predsjednika vijeća, Esada Fejzagića i Jadranke Brenjo kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Razije Behlulović, u upravnom sporu tužitelja Okružnog privrednog suda Trebinje, koga zastupa zakonski zastupnik Pravobranilaštvo RS, protiv rješenja broj: UP2 03-1-37-3-10/12 EM, od 03.12.2012.godine, tužene BiH-Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka, u upravnoj stvari neovlaštene obrade ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 04.06.2014. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e:

Osporenim rješenjem tužene Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, broj: UP2 03-1-37-3-10/12 EM, od 03.12.2012.godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena na rješenje inspektora Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH broj: UP1 03-1-37-3-112/12 EM, od 07.11.2012. godine, kojim se: stavom I. dispozitiva rješenja, zabranjuje tužitelju da u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata obrađuje dodatne lične podatke ovlaštenih lica /zastupnika osim imena i prezimena, položaja u okviru subjekta i nivoa ovlaštenja; stavom II. rješenja nalaže se tužitelju da izvrši brisanje svih ličnih podataka ovlaštenih lica /zastupnika poslovnih subjekata koji prelazi obim tačke I. dispozitiva, objavljenih u rješenjima o registraciji u elektronskoj formi putem službene internet stranice Službenog glasnika RS, dok je stavom III. istog rješenja, tužitelj obavezan da u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, pismeno obavijesti tuženog o poduzetim mjerama u vezi sa provođenjem tačke I. i II. dispozitiva rješenja.

Blagovremeno podnesenom tužbom za pokretanje upravnog spora, tužitelj osporava navedeno rješenje zbog povreda pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i prekoračenja ovlaštenja, sa prijedlogom da Sud BiH utvrdi da je rješenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH 03.12.2012.godine u suprotnosti sa zakonom, te da se isto poništi. U tužbi se ističe da u upravnom

postupku koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja, nije postupljeno po pravilima postupka, da činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno, te da je iz tako utvrđenog činjeničnog stanja izveden nepravilan zaključak, što je rezultiralo pogrešnom primjenom materijalnog prava. Nadalje navodi da tuženi kao organ izvršne vlasti ne može sudu kao organu sudske vlasti nešto zabranjivati ili nalogati u pogledu njihovih odluka i to kad odlučuje o primjeni odgovarajućeg zakona u propisanim sudskim postupcima iz razloga što se sudska odluka može mijenjati i ukidati samo odlukom nadležnog drugostepenog suda po prethodno izjavljenom pravnom lijeku. Ističe da se u predmetima koji se tiču referata registracije poslovnih subjekata postupa i primjenjuje isključivo Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj i Pravilnik o izgledu, sadržaju i upotrebi glavne knjige – registar poslovnih subjekata – Pravilnik o elektronskoj knjizi. Navedni propisi za sud su *lex specialis* i kao takvi obavezujući za sud a i u odnosu na druge zakone sud je kod upisa u sudski registar obavezan da primjenjuje *lex specialis* za tu oblast, pa se prilikom rješavanja predmeta registracije poslovnih subjekata ne može sudu nalogati niti pripisivati povreda drugih zakona. Ističe da se obrada ličnih podataka vršila u skladu sa zakonskim propisima, u obimu u kojem se obezbjeđuje tačan identitet osoba ovlaštenih za zastupanje poslovnih subjekata, što je od velikog značaja za sigurnost i pouzdanost u pravnom prometu i da se kao takav ne treba mijenjati kroz nalog i zabranu od strane tuženog. Ističe da registar predstavlja matičnu knjigu poslovnih subjekata kao pravnih lica, zbog čega pravno lice mora radi svog identiteta u registraciji, sadržavati dovoljno podataka, odnosno elementa na osnovu kojih će se moći identifikovati kao jedinstveni samostalni subjekt u pravnom prometu. Nadalje, navodi da fizička i pravna lica dobrovoljno i saglasno svojim izjavama volje osnivaju pravna lica i te podatke dostavljaju sudu na potpisanim prijavama i osnivačkim aktima, te samim tim pristaju na položaj članova društva i lica ovlaštenih za zastupanje, time stiču i status učesnika u pravnom prometu, odnosno da njihovi podaci koji su neophodni za utvrđivanje identiteta, budu sastavni dio rješenja kao legitimnog akta poslovnog subjekta. Rješenje o registraciji predstavlja pravni akt kojim se utvrđuje identitet poslovnog subjekta.

Nadalje, ističe da je sud dužan primjenjivati odredbe Zakona o registraciji poslovnih subjekata u RS i Pravilnik o elektronskoj knjizi, pa bi postupanje suda suprotno navedenom Zakonu i Pravilniku dovelo u pitanje zakonitost postupanja suda i zakonitost rješenja. Ovo iz razloga što bi svako odstupanje od primjene navednog Zakona i Pravilnika predstavljalo bitnu povredu odredbi Zakona od strane suda. U konkretnom slučaju moglo bi se raspravljati o eventualnoj inkompatibilnosti Zakona, ali sud nema ovlaštenja da isto utvrđuje i postupa suprotno odredbama Zakona. Tužitelj posebno ističe da je odredbom člana 6. stav 1. tačka d) Zakona o zaštiti ličnih podataka utvrđeno da kontrolor može obrađivati podatke bez saglasnosti nosioca podataka ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu. Smatra neosnovanim da se tužitelju kao sudu zabranjuje postupanje kako je to navedeno u prvostepnom rješenju, jer bi navedeno postupanje trebalo biti usmjereno na izmjene Pravilnika a ne na zabranu postupanja sudova.

U odgovoru na tužbu, tužena Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka BiH Sarajevo, u cijelosti ostaje kod osporenog rješenja i smatra da tužbu treba odbiti kao neosnovanu.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH (Službeni glasnik BiH", broj:19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz sljedećih razloga:

Prema obrazloženju osporenog rješenja, tužena Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka je, saglasno članu 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11), u provedenom postupku ispitivala zakonitost obrade ličnih podataka, odnosno, po kom pravnom osnovu je postupano kada se u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata vrši obrada broja lične karte za državljane BiH, odnosno putne isprave za strance, kao i tačne adrese prebivališta ovlaštenih lica/zastupnika poslovnih subjekata. Nakon izvršene analize sadržaja objavljenih rješenja Agencija je pokrenula postupak kontrole zakonitosti obrade ličnih podataka te u cilju potpunog i tačnog utvrđenja činjeničnog stanja izvršila vanredni inspekcijski nadzor u sjedištu Suda o čemu je sačinjen i zapisnik. Prilikom inspekcijskog nadzora inspektor je izvršio uvid u spise, te na taj način utvrdio da Sud u rješenjima o registraciji vrši obradu broja lične karte ili putne isprave i adresu prebivališta, a da je Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u RS („Službeni glasnik RS", broj 42/05, 118/09 i 102/12, koji je bio na snazi u vrijeme donošenja osporenog rješenja)propisano da nadležni sud ovlašten i dužan tražiti samo one podatke predviđene tim zakonom i Okvirnim zakonom. Prema navedenom, sadašnji način obrade ličnih podataka pred Sudom predstavlja kršenje odredbe člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11) prema kojem je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način, a u konkretnom slučaju zakonom nije propisan način obrade ličnih podataka na način kako to kontrolor čini. U vezi sa navednim tuženi je utvrdio da obrada ličnih podataka na način da se objavljuju brojevi ličnih karata, odnosno putnih isprava i tačnih adresa prebivališta, boravišta ovlaštenih lica, nije u skladu sa principima iz člana 4. stav 1. tačka c) Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11). Dakle, da bi se mogla vršiti obrada ličnih podataka na način da se objavljuju brojevi ličnih karata odnosno putnih isprava i tačnih adresa prebivališta, boravišta ovlaštenih lica na način da se isti objave u rješenjima o registraciji, nužno je da zakon propiše takvu obradu. Tuženi je u obrazloženju osporenog rješenja naglasio da se prvostepno rješenje odnosi na obradu ličnih podataka u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata, a ne na obradu podataka u postupku registracije u cjelini, pa se izvršenjem dispozitiva prvostepnog rješenja buduća obrada ličnih podataka ovlaštenih lica i zasupnika u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata vraća u okvir koji je propisan Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, te se istovremno otklanjaju posljedice prekomjerne obrade ličnih podataka, zbog čega je žalbu tužitelja u cijelosti odbila kao neosnovanu. U vezi sa razrješenjem konkretne upravne stvari, tužena Agencija smatra da je nužno imati u vidu propise Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11) prema kojem je cilj ovog zakona da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu ličnih podataka koji se na njih odnose. Principi zakonite obrade ličnih podataka propisani su članom 4. do 21 ovog zakona.

Prema stanovištu ovog suda, pravilno je postupila tužena Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH kada je žalbu tužitelja odbila kao neosnovanu. Ovo iz razloga što je Zakonom o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i

89/11), propisano da je cilj ovog Zakona da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Zakonom se osniva Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, utvrđuje njena nadležnost, organizacija i upravljanje, kao i druga pitanja značajna za njen rad i funkcioniranje. Prema članu 2. ovog Zakona, ovaj Zakon se primjenjuje na lične podatke koje obraduju svi javni organi, fizička i pravna lica, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. Pravilno je odlučila tužena Agencija kada je osporenim rješenjem potvrdila prvostepno rješenje kojim je utvrđeno da se u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata vrši prekomjerana obrada ličnih podataka, koja nije propisana Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj iz razloga što je prema članu 4. stav 1. a) istog Zakona, kontrolor obavezan da lične podatke obradjuje na pravičan i zakonit način.

Prema Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“ broj 42/05, 118/09 i 102/12), Registar je baza podataka koja sadrži podatke i isprave o subjektima upisa koji su obavezni registrirati se u skladu sa odredbama ovog Zakona, a sastoji se od Glavne knjige registra i zbirke isprava registra. Glavna knjiga Registra je javni dio Registra koji sadrži podatke o subjektima upisa propisane ovim Zakonom, a vodi se u elektronskom i štampanom obliku. Glavnu knjigu Registra u štampanom obliku vodi sud nadležan prema sjedištu poslovnog subjekta. Također, prema istom zakonu, Zbirka isprava registra je dio Registra koji sadrži isprave na osnovu kojih je izvršen upis podataka o subjektima upisa u Glavnu knjigu Registra, kao i druge dokaze dostavljene i sastavljene u postupku upisa u Registar, kao i odluke donesene u postupku upisa u registar, dok je Izvod iz Registra ovjerena isprava koja se izdaje na zahtjev zainteresiranog lica na propisan način, a sadrži traženi podatak odnosno podatke koji se nalaze u Glavnoj knjizi Registra za pojedinačnog subjekta upisa koji važe u određenom trenutku, odnosno vremenskom periodu. Također, članom 59. ovog Zakona, propisan je izgled i sadržaj rješenja o registraciji prema kojem rješenje o upisu u Registar sadrži: naziv i pečat nadležnog registarskog suda, ime i prezime sudije, datum donošenja rješenja i obavezne podatke utvrđene odredbama članova od 13. do 21. ovoga Zakona, a izdaje se na obrascu koji sadrži osnovne javne podatke o subjektu upisa. Tako prema članu 13. ovog Zakona, nadležni registarski sud u Glavnu knjigu Registra unosi opšte podatke o poslovnim subjektima i to: fima i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište (svih) osnivača/vlasnika subjekta upisa; predmet upisa; datum, dan i sat prijema prijave za upis; firma i sjedište subjekta upisa; skraćena oznaka firme subjekta upisa; matični broj subjekta; oblik subjekta upisa; naziv, broj i datum akta o osnivanju subjekta upisa; ime, prezime i položaj ovlaštenog predstavnika/zastupnika subjekta upisa; obim ovlaštenja ovlaštenoga predstavnika/zastupnika subjekta upisa; visina ugovorenog (upisanog) osnovnoga kapitala; visina uplaćenog kapitala u novcu, vrijednost kapitala u stvarima i pravima; procentualno učešće pojedinačnog osnivača u kapitalu subjekta upisa (u novcu, pravima i stvarima); djelatnost subjekta upisa sa šiframa djelatnosti predviđenim vrijedećom klasifikacijom djelatnosti, dok se propisima člana 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20. i 21. istog zakona, reguliše unošenje u Glavnu knjigu Registra podataka koji se odnose na upis dijelova subjekata upisa ili poslovne jedinice subjekta upisa;

4

podaci o supsidijarnim društvima; podaci u slučaju spajanja dva ili više subjekata upisa; registraciju pripajanja jednog ili više subjekata upisa drugom subjektu upisa, odnosno podjele subjekata upisa na dva ili više subjekata upisa; registraciju

promjene oblika subjekata upisa, kao i registraciju podataka o prestanku-brisanju subjekta upisa.

Iz navednih zakonskih propisa jasno proizilazi da se Opšti kao i posebni i drugi podaci o subjektima upisa propisani ovim Zakonom sadrže u Registru, odnosno u Glavnoj knjizi registra, te da rješenje o registraciji poslovnih subjekata, saglasno navedenim kao i relevantnim propisima Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06 do 89/11), ne treba da sadrži lične podatke u vezi sa licima ovlaštenim za zastupanje, osim podataka o njihovom imenu, prezimenu i položaju ovlaštenog predstavnika/zastupnika subjekta upisa te obimu ovlaštenja ovlaštenoga predstavnika/zastupnika subjekta upisa, iz razloga jer se u skladu članom 4. citiranog Zakona, lični podaci obrađuju samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe. Vođenjem registra od strane nadležnog suda u skladu sa sadržajem Registra propisanim članom 8. do 13. Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u Bosni i Hercegovini i članom 10. do 21. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, ispunjene su nadležnosti suda utvrđene citiranim zakonskim propisima, a izdavanjem rješenja o registraciji poslovnih subjekata na obrascima u skladu sa Pravilnikom o izgledu, sadržaju i upotrebi Glavne knjige registra poslovnih subjekata u elektronskom obliku („Službeni glasnik RS“ , broj 84/08), koje treba sadržavati obavezne javne podatke u skladu sa članom 59. stav Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, u cijelosti se osigurava i obaveza kontrolora, u konkretnom slučaju nadležnog suda, koji samostalno ili zajedno sa drugim organom, vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili drugog propisa. Pri tome, treba imati u vidu član 4. Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u Bosni i Hercegovini, („Službeni glasnik BiH“ broj. 27/05 i 43/09), kao i član 4. istog Zakona RS-a, kojima se propisuju principi registracije, a prema načelu javnosti, svako može, bez dokazivanja pravnog interesa, razgledati podatke upisane u Glavnoj knjizi Registra i javne podatke iz Zbirke isprava Registra, te zahtijevati da mu se izda izvod, odnosno prijepis javnih podataka iz Glavne knjige Registra, a jedino se zakonom propisuje kada je za uvid ili pribavljanje izvoda iz Zbirke isprava Registra nužno dokazivanje pravnog interesa. Shodno navednom, i prema stanovištu ovog Suda, svi dodatni lični podaci lica ovlaštenih za zastupanje poslovnog subjekta, broj lične karte ili putne isprave, adresa prebivališta ili boravišta i ime i prezime ovlaštenih lica/ zastupnika poslovnih subjekata koji se sadrže u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata, izdatih od strane tužitelja, predstavljaju podatke koji nisu neophodnu u smislu citiranih propisa Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u BiH i Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj. Navedeni podaci spadaju u domen prekomjerene obrade ličnih podataka i takvo postupanje tužitelja nije u skladu sa članom 4. stav 1. tačka c) Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06,76/11 i 89/11), pa je prvostepeno kao i osporeno rješenje tužene Agencije pravilno i zakonito.

Iz istih razloga, nije osnovan ni prigovor tužitelja da je Pravilnikom o elektronskoj knjizi propisana forma i izgled rješenja o registraciji, te da bi drugačije postupanje tužitelja kao nadležnog suda predstavljalo kršenje Pravilnika, odnosno, da bi se dovelo u pitanje zakonitost postupanja suda i zakonitost donesenih rješenja. S tim u

vezi, ovo sudsko vijeće ukazuje i na propise člana 85. stav 1. citiranog Zakona, prema kojem je Ministarstvo pravde Republike Srpske dužno osigurati tehničku ispravnost, održavanje i trenutnu isporuku elektronskih podataka Glavne knjige

Registra kao i funkcioniranje sistema registracije, te stava kojim je propisano da će ministar pravde RS-a u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Pravilnik o korištenju, tehničkim karakteristikama i održavanju elektronskog dijela Registra. Naime, nesporno je da je prema navedenom zakonskom propisu, doneseni Pravilnik podzakonski akt tehničkog karaktera, niže je pravne snage od zakona i kao takav ne može propisati obradu ličnih podataka koja nije propisana Zakonom.

Kako je predmet ovog upravnog spora ocjena zakonitosti konačnog upravnog akta tužene Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH koji se odnosi na zakonitost obrade ličnih podataka lica ovlaštenih za zastupanje poslovnog subjekta sadržanih u rješenju o registracijih poslovnih subjekata, te kako ostali prigovori tužitelja nisu od značaja za pravilno i zakonito rješenje konkretne pravne stvari, o kojima osporeno rješenje sadrži relevantna obrazloženja, ovaj sud je stanovišta da je tužena Agencija postupala u skladu sa njenim nadležnostima iz člana 40. Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11)

Takođe, provedeni postupak inspekcijskog nadzora i naloženih mjera u skladu je sa utvrđenim činjeničnim stanjem, i u skladu sa relevantnim odredbama navedenog Zakona, iz kojih razloga je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH", broj:19/02 do 74/10), donio odluku kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR:
Razija Behlulović

